

Poštnina plačana v gotovini.

MARIJIN LIST

XXXVII. LETO.

4

APRILA 8. 1941.

Potrnilo pravil kartuzijanskega reda.

Oni, ki so sklenili, da žive v premišljevanju in daleč od svetnega hrupa, tako, da ne razmišljajo samo z vso skrbnostjo božjih skrivnosti in večnih resnic ter v goreči in neprestani molitvi k Bogu prosijo, da bi se njegovo kraljestvo razcvetalo in dan za dnem širilo, ampak izbrisujejo tudi ne toliko svoje, pač pa drugih grehe z dolžnostnim ali prostovoljnim mrtvičenjem duha in telesa in se zanje pokorijo; oni so vsekakor, kot Marija iz Betanije, izbrali najboljše del. Ni ga popolnejšega stanu in načina življenja, ki bi ga mogli staviti ljudem pred oči, da si ga izberó, kot navedeni; seveda, če imajo poklic od Gospoda. Tesna združitev z Bogom in notranja svetost tistih, ki žive samotarsko življenje v samostanih v molku, obilno goji oni sijaj svetosti, ki ga neomadeževana nevesta Jezusa Kristusa razvija pred očmi vseh v posnemanje. Ni čuda, da so cerkveni pisatelji prejšnjih dob, da bi poudarili moč in vplivnost molitve redovnikov, brez pomisleka primerjali te z molitvami Mozesa, kažoč na znani dogodek. Ko se je namreč Jozue spustil v nižavi v boj z Amalečani in je na vrhu bližnjega hriba Mozes prosil Boga za zmago svojega ljudstva, se je prigodilo, da so zmagovali Izraelci, ko je ta dvigal roki k nebu; če pa je radi utrujenosti povetil roki, so Amalečani premagovali Izraelce. Radi tega sta Aron in Hur ob strani podpirala roki, dokler Jozue ni izšel zmagovalno iz boja. Le ta zgled prav primerno označuje omenjenih redovnikov molitve; saj se naslanjajo na eni strani na prevzvišeno daritev, na drugi strani pa na dela spokornosti, kot na dve opori, katerih eno predstavlja tako rekoč Aron, drugo pa Hur. Saj je v duhu teh redovnikov njihova prva naloga, kot smo prej omenili, da se v imenu vseh darujejo in žrtvujejo Bogu kot spravna daritev v svoje in bližnjega zveličanje. Zato se je izdavná povsod ukoreninil in razširil ta nadvse popolni način življenja in to v nepričakovano korist vesoljnega krščanstva. Pustimo na strani askete, ki so v začetku naše vere živeli, sicer v svojih domovih, tako strogo, da jih je smatral sv. Ciprijan za odličnejši del črede Kristusove; znana stvar pa je, da so prav mnogi egipčanski verniki, preganjani od cesarja Decija radi krščanstva, zbežali v egipčansko puščavo; ker pa so spoznali, da tako samotarsko življenje mnogo pripomore v dosego popolnosti, so vztrajali pri svojem sklepu tudi potem, ko je Cerkev zadobila mir. Število teh samotarjev je bilo tako veliko, da jih po mnenju nekaterih ni bilo nič manj v puščavi kot ljudi v mestih; nekateri so nadaljevali svoje samotarsko življenje, drugi so se pa pod vplivom sv. Antona združili v meniške naselbine. Tako je prišlo polagoma do skupnega življenja, ki so ga urejala določena pravila; to se je urno razširilo po vsem Vzhodu, nato po Italiji, Galiji in prokonzularni Afriki; povsod so se ustanovljali samostani. Premnogo je koristila vsemu krščanstvu ta ustanova, katere bistvo je v tem, da menihi, prosti vseh zunanjih poslov, obračajo svojo pozornost edino le k nebeškim stvarem; pogled na ta zgled je moral biti v največjo korist sodobnemu duhovništvu in ljudstvu, pogled na moše, ki so iz ljubezni do Kristusa, navdušeni za najpopolnejša in najstrožja dela, njegovo notranje delo v Nazaretu posnemali in kot Bogu posvečene žrtve dopolnjevali to, kar ni zapopadeno v njegovem trpljenju. Toda ustanova takoimenovanega čistega premišljevalnega življenja je sčasoma zamrla. Kajti čeprav so se izogibali dušnemu pastirstvu in drugim vnanjim poslom, je polagoma vendar prišlo do tega, da so z obravnavanjem in premišljevanjem božjih stvari združili udeleževanje v življenju. Smatrali so za potrebno, da na nujno prošnjo

Leto 37.

8. aprila 1941.

Številka 4.

Veliki petek.

»I kda so prišli na kraj, ki se imenuje Kalvarija (Lobanja), so tam križali njega in oba hüdodelnika, ednoga na desnici, drugoga na levici. Jezuš pa je govoril: »Oča, odpusti njim, ve ne vejo, ka delajo.« Kda so si pa delili njegova oblačila, so zanja vadlali.

I lüstvo je stalo i gledalo. Sküpnö ž njim pa so zasmehavali tüdi prvaki i so gučali: »Drugim je pomagao, naj pomaga samomi sebi, či je on izvoljeni Maziljenec boži«. Posmehavali so se njemi tüdi vojaki, ki so pristopali i njemi davali jesih i govorili: »Či si ti židovski krao, pomagaj sam sebi!«

Bio je nad njim tüdi napis, pisani z grškimi, latinskimi in hebrejskimi literami: »To je židovski krao«.

Eden izmed obeh hüdodelnikov, ki sta visila, se njemi je špotaö, govoreč: »Či si ti Kristuš, reši sebe i naj!« Oglaso pa se je drugi i ga opominao: »Ali se tüdi ti ne bojiš Boga, kda si v istoj obsodbi? I midva po pravici, kajti primerno tomi, ka sva včinola, vdablava, te pa ne včino nikaj hüdoga. I pravo je Jezuš: »Gospod, spomni se me, kda prideš v svoje kraljestvo!« Jezuš njemi je pravo: »Zaistino, povem ti, dnes boš z menov v paradizomi«.

Bilo je okoli šeste vöre; i po vsöj zemli je nastala tema do devete vöre. Sunce je otemnelo i v cerkvi se je zagrinjalo pretrgalo po sredi. I Jezuš je zakričao z močnim glasom: »Oča, v tvoje roke zročim svojo düšo.« I kda je to pravo, je düšo püsto.« (Luk 23, 33—47.)

Postni pastirski list za leto 1941

o svetopisemskih navodilih za krščansko življenje.

IVAN JOŽEF,

po božjem usmiljenju in po milosti svetega Očeta škof lavantinski in apostolski upravitelj Slovenske Krajine ter delov krške in sekovske škofije, prečastitim svojim duhovnikom in dragim vernikom
pozdrav in blagoslov!

V Gospodu ljubljeni škofljani!

Ob prazniku svetih Treh Kraljev smo mi duhovniki molili prerokbo preroka Izaija nad mestom Jeruzalem: Glej, tema pokriva zemljo in mrak ljudstva, nad teboj pa se Gospod prikazal, in harodi bodo hodili pri tvoji luči, in kralji v svetlobi, ki tebi vzhaja.

Zdi se, da je prerokba zapisana, kakor za naše čase. Tema pokriva zemljo in mrak se razprostira nad ljudstvi. V tej temi in v tem mraku se ljudje med seboj prepirajo, sovražijo, koljejo kakor brezumna bitja. Nič ne vidijo ali nočejo videti, odkod bi jim došla rešitev. Oči so jim zatemnjene pred svetlobo, ki prihaja od božjega Zveličarja, o katerem je na Svečnico zapel starček Simeon, da je Luč v razsvetljenje nevernikov, in ki je sam o sebi dejal: Jaz sem luč sveta. Kdor gre za menoj, ne bo hodil v temi, marveč bo imel luč življenja.

Kjer sije ta luč, tam so omiljene in olajšane težave vsakdanjega življenja, katerim se ne more nihče izogniti. Če bi vsi ljudje sledili za to lučjo, bi na svetu ne bilo toliko nevednosti in zmote, toliko greha in hudobije, toliko zla in gorja. Ne bi bilo tudi bojev in vojsk, ampak nad človeškim rodом bi se uresničevala obljuba: Mir ljudem na zemlji, ki so blage volje.

Svetlobo, ki naj sveti ljudem na poti k časni in večni sreči, je razširjal s svojim zgledom in naukom božji odrešenik Jezus Kristus, ko je hodil po zemlji. Za njim so to delali apostoli in dela sedaj sveta katoliška Cerkev, ki nas uči, kaj moramo verovati in storiti, da se zveličamo. Večji del Kristusovega nauka so apostoli zapisali v svetem Pismu. Iz svetega Pisma bi vas rad opomnil na nekatere izreke, ki bi naj na nje mislili v sedanjih hudih časih, in ki vam naj kakor žarki božje Luči razsvetljujejo pot življenja.

I.

Znane so besede Gospodove: Kdor v mene veruje, ima večno življenje. Na nešteti mestih svetega evangelija terja božji Zveličar vero, in preden je šel v nebesa, je razposlal apostole, rekoč: Pojdite po vsem svetu in oznanjajte evangelij vsemu stvarstvu. **Kdor bo veroval in bo krščen, bo zveličan; kdor pa ne bo veroval, bo pogubljen.** Kratka, jasna beseda!

Predragi, mi ne smemo pozabiti, da je vse, kar je Bog razodel in nam po katoliški Cerkvi zapoveduje verovati, čista, nespremenljiva, večna resnica. Sin božji sam nam je resnice svete vere prinesel iz nebes in je o njih dejal: Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle.

Edino v tej veri dobimo zadovoljiv odgovor na vprašanja, ki jih hoče imeti rešena zdrav človeški razum: odkod smo, kam gremo, kaj nas čaka po smrti. Od Boga smo, On nas je ustvaril za sebe. Če ga na zemlji spoznavamo in častimo, ga ljubimo in, mu služimo, bomo zopet prišli k njemu in našli v združenju z njim večno blaženost. Če se pa na zemlji obrnemo, proč in ločimo od njega po smrtnem grehu, pa se pravočasno ne spokorimo, bomo ostali ločeni od njega na veke, in to bo naša poguba, naša nepopravljiva nesreča.

Naša sveta vera nam daje moč, da v življenjskih bojih, v skušnjavah lastne narave in v zapeljivostih sveta zmagujemo ter ostajamo zvesti Bogu in stanovitni v dobrem.

Sveta vera edina nam daje tolažbo v trpljenju, da ne omagamo in ne obupamo, ampak ohranimo zaupanje v Boga, svojega Očeta v nebesih, vedoč, da se nič ne zgodi, kar on noče, in da nas ne more nič hudega zadeti, če on ne dopusti. On obrača vse, tudi hudo, na dobro. On po očetovsko za nas skrbi. On nas ne bo zapustil, če mi ne bomo njega zapustili. On nam ne bo ostal ničesar dolžen, karkoli na zemlji zavoljo njega storimo dobrega ali pretrpimo hudega.

O dragi moji! Visoko cenimo to svojo vero; živimo po njej, kakor nas uči sveta Cerkev; branimo jo zoper napade brezvestnih in brezvernih ljudi; ne dajmo se v njej omajati ali od nje odtrgati po nobenem prigovarjanju ali smešenju, po nobenem protiverskem časopisu in po nobeni slabi knjigi; pač pa bodimo pripravljeni, za sveto vero trpeti in, če treba, tudi umreti. Vsakega, kdor bo mene priznal pred ljudmi, bom tudi jaz priznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih; kdor pa bo mene zatajil pred ljudmi, njega bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih. In kdor izgubi svoje življenje zaradi mene, ga bo našel.

Prav je rekel naš svetniški škof Slomšek: Sveta vera je za nas največje bogastvo, najdražji zaklad, najlepša čast.

O Bog, ohrani nas v svoji sveti veri!

II.

Naša vera mora biti ne le splošna, tako da verujemo brez izjeme vse, kar uči katoliška Cerkev; ne le trdna, tako da o resnicah svete vere prav nič ne dvomimo; ne le stanovitna, tako da smo pripravljeni rajši dati vse, tudi življenje, kakor od vere odpasti ali jo zatajiti: da nas bo vera rešila in zveličala, mora biti živa, to se pravi, mi moramo tako živeti, kakor vera zahteva.

Božji Zveličar je dejal: Ne vsak, kdor mi pravi: Gospod, Gospod, pojde v nebeško kraljestvo; temveč kdor izpolnjuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo.

Volja božja nam je razodeta v zapovedih, svete vere. Če hočeš priti v življenje, izpolnjuj zapovedi, je Gospodova beseda. Največja zapoved je zapoved krščanske ljubezni. Jezus Kristus nas uči: Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem in vso dušo dušo in vsem mišljenjem. To je največja in prava zapoved. Druga

pa je njej enaka: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Na teh dveh zapovedih stoji vsa postava.

Krščansko ljubezen kažemo, če izpolnjujemo božje in cerkvene zapovedi; v teh so dolžnosti krščanske ljubezni natančneje določene in razložene. Če storimo, kar je v božjih in cerkvenih zapovedih zapovedano, varujemo se pa vsega, kar je v njih prepovedano, je to znamenje, da Boga ljubimo; ni treba, da bi to ljubezen v srcu čutili. Kdor ima moje zapovedi in jih izpolnjuje, tisti je, ki me ljubi, zagotavlja božji Zveličar, in nadaljuje: Ako me kdo ljubi, bo moja zapoved izpolnjeval... Kdor mene ne ljubi, mojih besed ne izpolnjuje.

* _____
„Oča odpusti njim, ve ne vejo, ka delajo.“ I Jezuš je zvkričao z velikim glasom: „Oča, v tvoje roke zročim svojo dūšo“. I gda je povedao, je dūšo pūsto“.
(Luk. 23, 34-46.)
* _____

Zapoved krščanske ljubezni, ali kar je isto, božje in cerkvene zapovedi nam nalagajo dolžnosti do Boga, do sebe in do bližnjega.

Dolžnosti do Boga. Če verujemo, da je nad nami Bog, Stvarnik in Vladař sveta, naš sodnik in pravični Plačnik, potem zahtevata pamet in doslednost, da dajemo Bogu čast, ki mu gre kot najvišjemu Gospodu. To čast mu izkazujemo: z molitvijo in s svetitvijo nedelj in praznikov, ki obsega dvoje, prvič opustitev hlapčevskih, to je trških telesnih del, drugič adeležbo pri sveti maši, kar oboje veže pod smrtnim grehom. Nadalje izkazujemo Bogu dolžno čast s prejemanjem svetih zakramentov, zlasti spovedi in svetega obhajila; z bogoljubnim življenjem, kakor nas ga uči sveta

Cerkev; z opravljanjem dobrih del krščanskega usmiljenja; z izogibanjem in begom pred grehom in vsem, kar vodi v greh. Ogibaj se hudega in delaj dobro, opominja Sveti Duh v knjigi Psalmov. — Brez verskega in cerkvenega življenja bi bila naša vera brez pomena, brez koristi. Sv. apostol Jakob je zapisal resno besedo: Kaj pomaga bratje, če kdo pravi, da ima vero, del pa nima? Ali ga more vera (sama, brez dobrih del) rešiti? Kakor je telo brez duše mrtvo, tako je tudi vera brez del, mrtva. — Pomnite, preljubi, ako kdo lahkomišelnost zanemarja svoje verske dolžnosti, ne zasluži imena kristjan, četudi je vpisan v krstni knjigi.

Dolžnosti do sebe. Samemu sebi smo dolžni, da po pameti skrbimo za svoje življenje in zdravje, za hrano in imetje, za dobro ime in druge dobrine, ki so nam več ali manj potrebne na zemlji. Ne bilo bi prav, če bi kdo dejal roke križem in se vdal brezdelju, lenobi ali prosjačenju, češ, naj me drugi iz ljubezni do bližnjega preživijo. Ne tako! Človek je rojen za delo, in tica za letanje, stoji v knjigi Jobovi, in sv. apostol Pavel piše Solunčanom: Kdor noče delati, naj tudi ne je. — Pri vseh zemeljskih skrbih pa ne smemo pozabiti na prvo, najvažnejšo in najpotrebnejšo skrb, to je skrb za zveličanje duše. Če bi ne rešili svoje duše za srečno večnost, bi nam bilo bolje, da bi ne bili rojeni. Poguba duše bi bila nesreča nad vse nesreče, nesreča, ki bi se ne dala nikdar popraviti. Zato nas božji Odrašenik opominja: Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, vse drugo se vam bo navrglo. Le eno je potrebno. Kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?

Dolžnosti do bližnjega. Krščanska ljubezen nam nalaga, da bližnjemu, naj bo prijatelj ali sovražnik, vse storimo, kar si sami po pravici želimo, nič pa takega, česar sami po pameti nočemo imeti. Gospod je dejal: Vse, kar hočete, da bi ljudje vam storili, storite tudi vi njim. Pobožni Tobija pa je svojemu sinu naročeval: Kar nočeš, da bi kdo drugi tebi storil, glej, da ti nikdar drugemu ne storiš.

Premislite, predragi, to zlato načelo božje ljubezni in pravičnosti. Ako bi se ljudje dosledno ravnali po tem navodilu in naročilu, bi kmalu bil konec nesporazumom in preprirom med posamezniki in družinami, konec nasprotstvom in sovraštvom med ljudstvi in narodi, konec nečloveško morivnim vojnám med daržavami na svetu. — Ako bi se vedno upoštevalo to pravilo, bi bila v kratkem času omiljena beda: ne bi bilo toliko prošnjikov, ki tavajo po cestah, trkajo na duri, prosijo in zahtevajo podpore in milih darov. — In ako bi se vsepovsod izvajala krščanska ljubezen s pravičnostjo, bi hitro bilo prav rešeno tako zvano socialno in družabno vprašanje. Nasprotuje namreč krščanski ljubezni in pravičnosti, ako si kdo koplji bogastvo s krivičnim dobičkom ali izrabljanjem ubogih delavcev. Ne bi bilo pa tudi prav, ako bi se kdo z nasiljem hotel polastiti premoženja, ki ni njegovo. Premožni imajo pravico do svoje pravično pridobljene lastnine, pa tudi dolžnost, da v ljubezni delijo od svojega izobilja pomoči potrebnim ubožcem. Delavcem gre po pravici delu primerna, za življenjske potrebščine zadostna plača; veže jih pa tudi dolžnost, da svoje delo vršijo vestno in ne terjajo večje mezde, kakor jim gre.

Glejte, dragi verniki, da proti tem načelom nobena človeška modrost ne bo premostila nasprotij v človeški družbi; ne preprečila krivic, ki se godijo slabejšim od močnejših; ne oblažila siromaštva, brezposelnosti in obupa, ki vlada na svetu. To bo zmogla edino le krščanska ljubezen in pravičnost. — Postanimo torej mi sami boljši in pridobivajmo druge, da bodo postali vestnejši v izpolnjevanju božjih in cerkvenih zapovedi, v izvrševanju dolžnosti do Boga, do sebe in do bližnjega: pa bo nam Bog dal doživeti boljših razmer in srečnejših časov!

III.

V božjih in cerkvenih zapovedih so vključene tudi dolžnosti, ki jih slehernemu nalaga njegov stan in poklic. Poklicnih dolžnosti Vam tokrat ne bom podrobno razlagal. Tolikere so, koliko je med ljudmi raznih poklicev: nizkih in visokih, preprostih in imenitnih, delavskih ali znanstvenih... To pomnite: V katerem koli poklicu človek vestno izpolnjuje svoje dolžnosti, to pa zavoljo Boga, ki ga je poklical za eno ali drugo delo v človeški družbi, povsod si more nabirati zasluženja za večnost in se zveličati. Bog nas ne bo sodil po tem kaj smo delali v svojem poklicu, ampak kako smo delali, kar smo bili dolžni delati. — Rad bi pa posamezne stanove opomnil na to, kar od njih pred vsem zahteva Bog in kar pričakujejo ljudje.

Otrokom, pa tudi odraslim sinovom i hčeram, velja posebno četrta božja zapoved, ki zapoveduje izkazovati staršem spoštovanje, ljubezen in pokorščino. Otrokom, ki spoštujejo očeta in mater, je Bog obljubil v tem življenju svoje varstvo in svoj blagoslov, v drugem pa večno zveličanje. Otroke, ki ne spoštujejo očeta in matere, čaka v tem življenju božje prekletstvo, v drugem pa večno pogubjenje. Tako govori sveto Pismo v Tobijevi in Sirahovi knjigi: Iz vsega svojega srca spoštuj svojega očeta. Spoštuj svojo mater vse dni njenega življenja. Sin, podpiraj starost svojega očeta in ne žali ga v življenju; in ako mu pešajo moči, mu zanašaj in ne zaničuj ga v svoji moči. Spoštuj svojega očeta, da pride nad te njegov blagoslov, in da njegov blagoslov ostane pri tebi do konca. — Kakor so te besede tolažilne za pridne otroke, tako so napovedane hude kazni malopridnim sinovom in hčeram. V 5. Mozesovi knjigi stoji: Preklet bodi, kdor ne spoštuje svojega očeta in svoje matere. V knjigi Pregovorov pa: Kdor svojega očeta in svojo mater kolne, mu bo svetilnica v največji temi ugasnila. In zopet: Oko, ki svojega očeta zasramuje in svojo mater zaničuje, naj krokarji pri potokih izkljujejo, in mladi orli požrejo. In poznate slovenski pregovor: Ti očeta do praga, sin tebe čez prag.

Krščanski sin, krščanska hči, nikdar naj ti ne izgine iz spomina četrta božja zapoved in njena obljuba: Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in ti bo dobro na zemlji!

Odraščeni mladini, mladeničem in mladenkam, govori Sveti Duh v knjigi Modrosti: O kako lep je čist rod v svetlobi svoje čednosti; nesmrten je njegov spomin, ker je znak pri Bogu in pri

ljudeh, in na druge mestu: Nič ni dragocenejšega od vzdržne duše. Božji Zveličar je učil v pridigi na gori: Blagor čistim v srcu, zakaj oni bodo Boga gledali. In sv. apostol Pavel je pisal Solunčanom: To je božja volja, vaše posvečenje, da se zdržite nečistosti.

Naj se govori karkoli o nepremagljivem nagonu in o človeški slabosti: Resnica je, da so grehi zoper čistost, naj se godijo v mislih in željah, pogledih, besedah ali dejanjih, po šestih božjih zapovedih prepovedanih, in da imajo najstrašnejše posledke. Človek, ki se vda nečistosti, začne omahovati v veri in želetih, naj, bi ne bilo Boga; vedno bolj izgublja razsodnost duha in krepost volje; pada iz greha v greh, iz nesreče nesrečo; je vedno v največji nevarnosti, da ostane trdovraten v nespokornosti in se na veke pogubi.

Resnica je in ostane, da je mladeniška in dekliška neoskrunjenost mlademu človeku najlepši kras in največja čast. In mir vesti, ki ga uživa čisto srce, odtehta vse zemeljske užitke.

Resnica je, da Bog nezahteva nič nemogočega, ko prepoveduje grehe zoper čistost; ampak, treba je odločne volje, ki se ne ustraši boja zoper lastno poželenje, skušnjave hudobnega duha in zapeljivost sveta; volje, ki se zna pravočasno umakniti in izogniti grešni priložnosti; volje, ki rabi potrebne pripomočke za ohranitev čistosti, kakor so molitev, češčenje Brezmadežne Device Marije in angela varuha, spoved in sveto obhajilo, misel na pričujočnost božjo in na poslednje reči, smrt in sodbo in kar za tem pride.

Kdor ima resno voljo, da bo ostal Bogu zvest, pa si obenem pobožno prosi božje pomoči in milosti, si iskusi, da je res, kar je zapisal sv. Pavel: Vse premorem v njem, ki mi daje moč.

Služabnik božji Slomšek je dejal: »Ni na svetu lepše stvari, kakor mladenič, ki nedolžno živi. Ni noben žlahten kamen toliko vreden, kakor čisto, deviško srce.« O mladeniči, mladenke! Varujte se vsega, kar žali čistost in sramežljivost; to bo božjemu Srcu v veselje, vam samim v časno in večno srečo, narodu v čast in ponos!

Fantje in možje, vas bi posebič opomnil na dvojce. Prvo je v zvezi s čistostjo in je izrečeno v svarilu sv. apostola Pavla: Ne opivajte se z vinom, v čemer je razbrzdanost. Vino in druge opojne pijače najbolj dražijo poželjivost. Škof Slomšek je rekel: „Kdor vino pije, olje na ogenj lije.« Pijanost in nečistost sta sestri, iz pekla doma — človeka zdvijata, ako se jima poda.

Vino je božji dar. Bog je vino ustvaril človeškemu rodu v prid in korist. Sveto Pismo izrecno pravi, da vino naj razveseljuje srce človeka in naj mu bo v zdravilo: Uporablaj nekaj vina zaradi želodca in pogostnega bolehanja. Še več. V knjigi Sodnikov stoji, da vino naj razveseljuje nele ljudi, ampak tudi Boga. To se urešničuje v daritvi Nove zaveze, pri sveti maši, ko se kruh spremeni v presveto Rešnje Telo, vino pa v presveto Rešnjo Kri, in se oboje daruje nebeškemu Očetu v počeščenje.

Glejte, ljubi moji, ta božji dar grdo in grešno zlorabi in onečaščuje človek, ki ga uživa v toliki meri, da mu ni več v prid in korist ampak v škodo na duši in na telesu; ne več v krepčilo in

razvedrilo, ampak v žalost in sramoto; ne več v krepčilo in zdravje, ampak v slabost in bolezen, dostikrat v naglo smrt. Pijanost človeku omrači razum, pa ga poniža pod nespametno žival; oslabi in uti-či mu voljo, da ni več gospodar svojih misli, besed in dejanj. Solze zakonskih žena in jok nedolžnih otrok so priče, koliko žalosti in sramote povzroči pitje brez pameti in mere. Razdrte hiše in izgubljene domačije oznanjajo neizmerno škodo, ki sledi iz pijančevanja.

Resnične in spomina vredne so besede v svetem Pismu: Komu gorje? Kdo pade v jamo? Kdo ima rane brez vzroka? Kdo kašne oči? Ali ne oni, ki pri vinu sedijo in pridno kozarce izpirajo? Vino gladko teče, toda naposled piči kakor kača. Vino jih je že veliko pokončalo. Zavoljo pijanosti jih je že mnogo pomrlo; kdor pa je trezen, si življenje daljša. Pijanci ne bodo posedli božjega kraljestva. Bratje, trezni hodite. — Vse to so besede in opomini Svetega Duha.

Drugo, kar bi opomnil fante in može, to je: Z nezmernim uživanjem opojnih pijač je združena velika nesreča, ki se je razpasla po naših krajih. V mislih imam strašne umore in uboje. Skoraj vsak dan poročajo časniki, kako so se fantje in možje pri kakšni veselici ali gostiji, pri ponočnem vasovanju ali pri popivanju v gostilnah ali tudi samo zaradi nepremišljenega izzivanja med seboj stegli ter šli z noži in koli drug na drugega; kako jih je bilo več ali manj ranjenih; kako je ta ali oni nesrečnež obležal mrtev v svoji krvi. Človek bi skoraj tega ne mogel verjeti, in vendar je res.

Kdo naj odvrne od nas to nesrečo? Kdo naj z dobrega slovenskega ljudstva spere ta sramotni madež? Kako si naj zopet pridobimo dobro ime, ki je šlo v izgubo ne le pred našimi brati v državi, ampak — bi rekel — pred širnim svetom? To bodo s pomočjo milosti božje mogli doseči le dobri katoliški fantje in možje, ako se bodo zavoljo Boga odrekli tej grozni navadi. Čim več bo v kakšni župniji miroljubnih mož in mladeničev, ki se kratkomalo ne bodo več prodajali na noben kraj in v nobeno družčino, kjer bi moglo priti do prepиров in pretepov; ali bodo tak kraj in tako družčino pri morebiti nastalem nemiru takoj zapustili, tem manj bo v dotični župniji žalostnih dogodkov.

Prostovoljni, neopravičeni uboj ali umor človeka je vnebovpijoči greh. Ko je Kajn ubil svojega brata Abela, se je Bog oglasil ter rekel Kajnu: Kaj si storil? Glas krvi tvojega brata vpije z zemlje do mene. Zato bodi preklet na zemlji, ki je odprla svoja usta in je prejela kri tvojega brata iz tvoje roke. Kadar io boš obdeloval, ti ne bo dajala svojega sadu; potikal se boš in bežal po zemlji. In odtistihmal Kajn ni več našel pokoja. Povsod je videl pred seboj svojega brata v krvi ležečega. Ponoči in podnevi mu je done-la po ušesih beseda božja: „Kajn, kaj si storil!“

Krščanski mladeniči in možje, skrbite sami, da usoda nobenega Lavantinca ne bo usoda Kajnova!

Končno vam, katoliški starši, očetje in matere, tri besede!

Prava je na prvih straneh svetega Pisma in se glasi: Človek bo zapustil svojega očeta in svojo mater, in se bo držal svoje žene, in bosta oba eno telo. Tako je rekel Bog, ko je ustvaril prva dva človeka, Sin božji Jezus Kristus pa je pristavil: Kar je torej Bog združil, tega naj človek ne loči. Zakonsko zvezo med možem in ženo, ki jo je Bog upostavil v raj, je božji Zveličar povzdignil k časti zakramenta, kakor piše sv. apostol Pavel Efežanom, k časti velike skrivnosti... v Kristusu in v Cerkvi.

„Stale so pa poleg križa Jezušovoga njegova mati i sestra: njegove matere, Marija Kleopova in Marija Magdalena. Jezuš se zgledne na zraven stoječega vučenika, šteroga je lübo, pa pravi materi: „Žena, glej tvoj sin!“ Potem pravi vučeniki: „Glej, mati tvoja!“ I od tiste viüre jo je vučenik vzeo k sebi.“ (Jan. 19, 25-27.)

Mož in žena se morata zavedati, da je in bi naj bil njun zakon živa podoba skrivnostne in milosti polne zveze Jezusa Kristusa z njegovo sveto Cerkvijo. Kakor Kristus svojo Cerkev ljubi in se za njo daruje, tako mora krščanski mož svojo ženo ljubiti in se za njo žrtvovati; kakor je sveta Cerkev Kristusu, svojemu poglavarju vdana, tako bodi krščanska žena vdana svojemu možu; kakor Kristus svoje Cerkve nikoli ne zapusti in se Cerkev nikoli od njega ne loči, tako naj krščanska zakonca vse svoje žive dni ostaneta v zvesti lju-

bezni združena in skupno uživata veselje ter prenašata žalost, dokler ju smrt ne loči.

Teh prelepih opominov, kakor sta jih slišala pri poroki, naj krščanska zakonska nikdar ne izgubita iz spomina, da bosta lažje prenašala drug drugega slabosti; da se ne bosta prepirala ali sovražila; da bosta daleč od sebe odgnala že vsako misel na kakšno zakonsko nezvestobo, ali na ločitev in razporoko, ali celo na odpad od vere in drugoženitev, dokler je eden od njiju še pri življenju. Kar je Bog združil, tega naj človek ne loči!

Druga beseda zakonskim je zapisana tudi že v prvem poglavju svetega Pisma, ki poroča: Bog je ustvaril moža in ženo, in ju je blagoslovil in je rekel: Naraščajta in množita se ter napolnjuta zemljo! Sv. apostol Pavel pa je pisal Timoteju: Hočem, naj se mlajše žene, ki so v to poklicane, možijo ter otroke rodijo.

Krščanska zakonca ne smeta izgubiti izpred oči, da je Bog postavil zakonsko zvezo med možem in ženo v ta namen, da se ohrani človeški rod na zemlji. Ako bi ravnala proti temu namenu in hotela zabraniti blagoslov potomstva, bi hudo grešila zoper božjo naredbo. Moža, ki je storil to ostudno reč, tako poroča sveto Pismo, je Gospod umoril. Božje maščevanje tudi izziva, kdor nastajajoče življenje na en ali drug način uniči. Naj se to od brezvestnih ljudi opravičuje kakor koli, in naj kdo reče, kar hoče: to je in ostane umor, greh zoper peto božjo zapoved Ne ubijaj, obenem greh zoper ljubezen in pravičnost. — Gorje narodu, v katerem se ukorenini obojno zlo, ki sem ga kratko omenil, ta kuga, ki odganja od hiš in družin božje varstvo in božji blagoslov. Tiste mojih dragih škofljanov, ki jih je Bog poklical v zakonski stan, prosim zavoljo njihovega dušnega zveličanja, naj v svojem stanu živijo, kakor je božji red in božja volja. Nikoli ne bodo tega obžalovali. Nikdar ne bodo osramočeni in varani v svojem zaupanju na božjo previdnost, ki bo prav gotovo skrbela, da bo njihova družina imela, kar ji je za življenje potrebno.

Tretja beseda staršem se nahaja v listu sv. apostola Pavla Efežanom: Očetje (in matere), vzgajajte svoje otroke v strahu in svarjenju Gospodovem.

Krščanska zakonska naj ne pozabita, da sta svoji družini od Boga postavljena predstojnika. Njuna naloga je, da družinske članke: sinove in hčere, hlapce in dekline in vse posle vodita in privedeta k Bogu, od katerega in za katerega smo ustvarjeni. Za neumrljive duše, ki so izročeni njuni skrbi in njenemu vodstvu, bosta morala dajati oster odgovor večnemu Sodniku. Zato naj pomagata Cerkev in ščeli, da bodo iz njunih otrok zrastle dobri otroci božji, zanesljivi državljani, koristni udje človeške družbe. Vsej družini naj dajeta dober zgled lepega, bogoljubnega življenja. Odvracata naj od hiše vsako pohujšanje in zapeljevanje, tudi vsako nespodobno govorjenje in zlasti tisto grdo preklinjanje, ki čisto nič nikomur ne pomaga, pač pa neizmerno škoduje preklinjevalcu samemu in vsem, ki ga poslušajo. Srbita naj, da bo v hiši in družini vladala vernost in

pobožnost, medsebojna sloga in zastopnost, sveta sramežljivost in čistost, resnicoljubnost in poštenost. Potem bo njihova družina slika svete Družine Nazareške, podoba nebes, dom rajske sreče na zemlji.

V Gospodu ljubljeni škofljani!

Okrog nas divja v tolikih državah boj in vojna. Razdejanja, izgube na človeških življenjih in na ljudskem imetju, grozote trpljenja in bolečin na človeških življenjih in na ljudskem imetju, grozote trpljenja in bolečin so strašne, nepopisne. Mi smo doslej srečno hodili mimo grozeče nevarnosti. Dasi so nastopili težki dnevi draginje, brezposelnosti, nesigurnosti: vendar so naši domovi še celi in neporušeni, družine neraztrgane, življenje kolikor toliko znosno. Bog hodi za to zahvaljen, hvaležni pa moramo biti tudi modremu vodstvu naše države.

Svojo hvaležnost kažimo z brezgrajnim, poštenim življenjem, z zvestim in vestnim izpolnjevanjem kakor božjih in cerkvenih zapovedi, tako svojih stanovskih in poklicnih dolžnosti. Sveti postni čas naj nam bo čas pokore in poboljšanja. Vsaj enkratna letna spoved in velikonočno sveto obhajilo, kakor tudi itak zelo olajšani post, spada k verskim dolžnostim, ki jih dober kristjan ne sme zanemariti.

S hvaležnostjo pa združujmo prošnjo in gorečo molitev, naj usmiljeni Bog še nadalje obvaruje našo drago domovino biča vojne, drugim narodom in državam pa naj nakloni čimprej blagodat miru. In ko molimo za blagor zemeljske domovine, prosimo Boga še bolj, naj nas ohrani v sveti veri in utrdi v verskem življenju, da ne bomo zgrešili svoje prave, večne domovine, kjer nam naš Gospod in Zveličar že pripravlja prostore.

K sklepu Vas, ljubi verniki, zelo prosim, spominjajte se v svojih molitvah tudi mene, svojega škofa, naj mi Bog pomaga, da bom mogel, dokler me pusti na tem mestu, svoje dolžnosti prav izpolnjevati — njemu v slavo, vam vsem in meni samemu pa v zveličanje. Jaz molim vsak dan za vas, naj vam Gospod deli milost in mir in vse, kar je dobro in zveličavno, in naj bo vedno in povsod On z vami vsemi.

Bodi ime Gospodovo slavljeno. — odslej in na veke.

Naša pomoč je v imenu Gospoda — ki je ustvaril nebo in zemljo.

Naj vas blagoslovi vsemogočni Bog † Oče in † Sin, in Sveti † Duh! Amen.

V Mariboru, na god Brezmadežne Lurške Matere božje, dne 11. februarja 1941.

† Ivan Jožef,

škof in apostolski administrator.

J. KONTAR

SLOVENSKA KRAJINA.

Dari na Tiskarno sv. Družine. Knar Ana, Sebeborci št. 58. je darovala 1100 din na tiskarno sv. Družine. Te dar je tem vekše vrednosti pred Bogom, ar ga ne dala kakša bogatica, i ob drugim, ar ga je poklonila brez prošnje, iz lastnoga nagiba. Ta prosta kmečka ženska je prav zarazmela svetoga oče reči, da je gnesden vekša dužnost podpirati dober krščanski tisk, kak cerkve zidati. Če dobroga krščanskoga tiska ne, slab tisk pokvari narod, ki ne samo, ka ne bo zidao cerkve, nego že dozidane bo tüdi porušo. Frančiškani v Ljubljani so tüdi otvorili edno krščansko tiskarno i stroje izplačüjejo s tistimi milodari, štere dobivajo od smilenih src. Mi nesmo se vüпали prositi kakši milodar, tem bole nas je to zato razveselio dar sebeborčke dobre katoličanske žene.

Neimenüvani je darüvao za tiskarno nekaj žajfe, cot in mele. Z mele se dela i to pšenične, kelje, žajfa je pa zato potrebna, ar si delavci po vsakom deli morajo roke oprati, štere njim olov zamaže, ki je nevaren za zdravje.

Kda se vsem darovnikom prav toplo zahvalüjemo za poklonjene dare, omenjamo, da za čiščenje strojov rabimo stare mehke cote. Vsaki veliko dobroto včini tiskarni, če njej nerablene, raztrgane, mehke stare cote podari.

Poročila, ki so pa popolnoma varna, na šest procentov sprejme tiskarna. Ki mate občem, poklonite je tiskarni, sveta Družina, Jezuš, Marija Jožef ne ostanejo dužni.

Tridnevnica v Črensoveh. Prve dni marca se je vršila tridnevnica prvič za tretjired, potem za celo faro in zlasti za možke in dečke. Tridnevnico je vodo p. Henrik Damiš od Sv. Trojice. Na vnogetotine naroda si je očistilo düše pri sv. spovedi in se okrepiło pri sv. prečiščavanji.

Dühovniška konferenca za lendavsko dekanijo se je vršila v Turnišči 7. marca. Predavala sta g. Halas Daniel, župnik v Polani od Kat. akcije, g. Holsedl Anton, kaplan v Lendavi pa od napredka kat. vernikov dekanije v dühovnom i brojnom pogledi v zadnjih desetih letaj.

Hotiza. Tridnevnico so vodili pri nas g. Lovrenčić Jožef, salezijanec iz Sobote, štera je rodila puno dühovnoga sadü.

Tridnevnicu za mladino je vodo v Martjancih i Bogojini g. Prša Martin, bivši frančiškan, duhovnik zagrebške nadškofije. Mladina se je gorečim predgam rada odzvala.

Na misijone je potom župnijskoga urada v Lendavi z Mostja darivano 40 din. Penez odposlan za Kerecov misijon v Junnanfu-i potom Rakovnika.

Zahvala. Urednik se prav topla zahvali za vse čestitke za goč njemi poslane predvsem pa za vse molitve i druge duhovne dare.

Priporočajte se mu! »Pod naslovom »Lelija med trnjem« je pred osmimi leti prav v isti številki kratek življenjepis vsem dobro poznanega Kotnjekovega Tjaša. To lilijo, ki se ni razkošno razrasla med ostrim trnjem in ponižno skrivala svojo notranjo veličino, je našel nebeški vrtnar ter jo presadil na nebeške poljane, kjer se dviga in veseli božjega Sonca. — Mnogi smo imenovanega poznali, a le na zunaj; znotraj pa je skrival kinče svetu nepoznane. Sedaj, ko nam jih je po njegovi smrti razkril njegov vreden duhovni voditelj, si jih prizadevajmo prisvojiti, saj živimo v istih okolščinah. Tudi nas večkrat zbađa zasmehovanje, žalosti nerazumevanje, teži revščina, potare bolezen, kakor je vse to bil delež Tjaševega življenja. V upanju, da potuje v srečno večnost, je šel preko vsega. Končal je v Bogu in prav gotovo je že v vrstah izvoljencev Gospodovih, poslanih zemeljskim otrokom v vodstvo, tolažbo in pomoč. Nekateri, ki so to izsledili, že vsa leta obiskujejo njegov grob ter mu zaupno predajajo svoje težke zadeve. Teh vztrajnost izpoveduje: Tjaš pomaga, priporočajte se mu! — Naš čas je tako poln skrbi. Posledica slabih letin je pomanjkanje in to pa sila, ki žene naše ljudi v tujino. Oče in mati, ako mora kateri izmed vajns popotno palico po svetu, bo s Tjaševo pomočjo blagoslov tem obilnejši. Tam pa, kjer ste starši doma, a otroci širom sveta, je kajne, važnejša želja le ta, da se vsi zdravi na duši in telesu kmalu zopet vrnejo v naročje doma. Če se pa kljub vaši srčni želji suče obratno, poskusite in dajte tudi v Tjaševe roke. — In ti družina, ki te vse te nesreče niso raztrgale, pa vendar se rahlja vez skupnosti med tvojimi člani, si še posebej potrebna pomoči. Starši, opravičeno trepetate pred večnostjo radi odgovornosti svojih otrok. Vaša popustljivost je zadostni vzrok, da je sin nepoštenjak in hči vse drugo kot dekle. Posledica take vzgoje je razdivjana mladina, ki je našemu v sluhu svetosti umrlemu Tjašu večkrat ovila zemeljsko pot z bodečim trnjem — zasmehovanja. Dragi starši, da že na zemlji popravite to, kličite ga tudi v tej zadevi na pomoč. Torej, v vsem naj bo naš priprošnjik pri Bogu! — Če nam pa ta ali oni križ ne bo odvzet, bo vdanost v voljo božjo, ki nam jo naj tudi izprosi Tjaš, storila, da bodo tudi grenke ure sladke; kajti sveta vera nas uči, da bo poveličani Odrešenik poklical k sebi le tiste, ki so šli za njim na Kalvarijo.«

Vrstice, ki jih više objavljam sem hotela napisati že lansko leto, ko sem službovala v Žižkih; pa ne toliko z odlaganjem, ampak radi preobloženega dela, je to izostalo. — Namen vsega je hvaležnost Tjašu za uslišane prošnje. Pot do njega sem našla najbolj po prizadevanju žižkovske sestre prednice, ki se ne da omajati zaupa-

nja v njegovo pomoč. Resnično, vse kar smo položili v Tjašove roke se je lepo izteklo in najsi je bila to duševna ali telesna zadeva. Ne trdimo, da so bila trenutna ozdravljenja, a pomagal je vedno kadar koli smo ga prosili. Ko smo zvedeli, da je Vaše zdravje na tanki nitki, smo isto predali Tjašu. Glejte, v koliko veselje nam je bilo, ko smo Vas krepkega zopet videli pred oltarjem. Pomagal je Tjaš. Dalje nam je urejeval zamotane uradne zadeve, podpiral gmotno stanje, skratka: vse kar smo ga prosili skupno in posamezno. — Sama sem opazila Tjašovo pozornost že v malenkostih; za kar je človek včasih najbolj hvaležen. Primer: Ko sem zvedela, da bom premeščena (Tjašu hvala!) sem želela »Marijin list« z njegovim življenjepisom. Četudi tako zaposlena, sem hotela žrtvovati eno popoldne, da najdem med mnogimi knjigami prav to številko. Pa že prvi list, ki sem ga potegnila, je bil pravi — zaželjen. Zasiutila sem, da je ta slučaj spremljal Tjaš. Drugič zopet ko sem mu hotela pokazati hvaležnost, sem sklenila, da uredim grob in nasadim cvetic. Vedno je prišlo kaj vzmes, da sem odložila. Končno mi je nekega dne ni dalo miru in šla sem z dvema zvestima pomočnicama na pokopališče. Vsredi dela zagledamo Kato, ki je nameravala opraviti isto delo. Kako bi mi bilo težko, če bi se to reš zgodilo. Na drugi strani pa sem bila srečna, da sem poslušala notranji glas. Seveda se ne boste čudili, če Vam povem, da sem si prinesla, kakor so mu dražili drugi, celo būtoro zelenja, s katero sem prišla v Apače. Apaške sestre se že tudi priporočajo in ima veliko zaupanje v Tjaša. — Priložen članek bi naj torej dalje pripovedoval in vabil mnoge, da se mu priporočajo.

S. Evangelista Kostric, šolska sestra.

PO SVETI.

Severna Amerika. Ešče letos se šče ta država oddužiti spomini velikoga misijonara Petra de Smeta s posebnimi slovesnostmi. De Smet je bio Belgijec i je vnogo let preživo kak misijonar med amerikanskimi Indijanci. Devetnajstkrat je šo v Evropo, da je proso i dobo pomoč za svoje misijone. Njegovo delo med Indijanci je bilo uspešno: na enom samom misijonskom potūvanji je krsto 900 Indijancov. Državi je napravo velike usluge s tem, da je posređivao pri Indijancih, kda so si uprli vladi zavolo krivic, štere so trpe-li. Letos njemi bodo pri jezeri, ki se imenūje po njem i je je, on odkrio, postavili spomenik, za šteroga je država že dosta prispevala.

Španija. Tū je Katoliška Akcija začnola svoje obnovitveno delo s slovesnov sv. mešov za člane, ki so spadnoli za časa državlanske bojne. Mešo je opravo papov nuncij v cerkvi sv. Mihaela v Madridi. Škof iz Coire je meo žalni govor, v šterom se je spomno vnogih škofov, dūhovnikov, redovnikov i članov KA, ki so vmrli kak mučenci za vero. Ti mučenci naj bi bili zdajšnjemi rodi vzgled, kak trbe braniti čast svoje vere. — V Španiji se vrši preporod katoliškega šolskega dela. V šole je znova postavljeni križ i slika Brezmadežne, ki je zaščitnica Španije. Veronavuk se znova vči v šolaj. Država podpira katoliške vzgojne zavode.

V pravilniki nekše stare cerkve na Nemškoni majo že iz prejšnjih stoletij zapisano sledeče: Što zamüdi službo božo, naj ostane zvünaj i diakon naj ga ne püsti v cerkev, pa naj bi bio še tak visika osebnost. Sv. meša je najmre podoba prišestne sodbe, zednim se pa tüdi ne spodobi, da bi zamüdniki motili pobožne vernike, ki so znali priti v pravom časi. Što teda pride prekesno i najde dveri zaprte, naj ne trka. Kda se konča prvi del sv. meše (po evangeliji), naj diakon odpre dveri i naj pozove vse zamüdnike z reči: »Molimo za naše brate, ki prekesno prihajajo, da jim bo dao Bog več ognja i gorečnosti za božo stvar i da se bodo znali rešiti vezi toga sveta«.

Siam ali Tailandia. V zadnjem časi je ta država pritegnola pozornost sveta na sebe zavolo svojega spora s francoskov Indokinov. Ta država je zanimiva zavolo misijonskoga delovanja. Siamski narod je zdrav i nadarjeni. Narodna vera je budizem, ki je v Siami delaven i borben. Prevzeo je dosta od katolicizma. Tamošnji budisti majo samostane, dühovnike i redovnike, svoje sveto pismo i verske obrede. Ar je narod veren i rodolüben, se odločno protivi vsakomi deli misijonarov, štere smatra za tüjince iz Evrope. Šola je obvezna za vsakoga. Šole so lüdske, srednje i visoke. Ustanavla, vzdržüje i nadzira je država. Jezik ne je tak težek, kak kitajski. L. 1934. je bilo v Siami 35.000 katoličanov, 34 evropskih i 31 domačih dühovnikov, 25 redovnikov i 75 redovnic sv. Pavla. V Bongkoki je semenišče, kolegij z 1000 gojenci, zavod s 300 dece i več katoliških šol.

Čile. V republiku Čile je senat zglasao zakon, ki zabranjüje komunistično stranko. Za zakonski predlog je glasovalo 19, proti pa 13 senatorov, eden eden se je pa vzdržao glasovanja.

Italija. Pokojni papa Pij XI. je bio papa Katoliške akcije i katoliškoga tiska. To je dalo pobüdo, da so v Bologni za tiskarno »L' Avenir d' Italia« küpili i postavili linotyp v spomin pape Pija XI.

Španija. Emanuel Gargia Morente, dekan vseučilišča v Madridi i profesor filozofije, je bio posvečeni za dühovnika. Bogoslovne študije je zvršo v časi državlanske bojne. Sküпно ž njim je madridski škof posveto še 80 drugih klerikov.

Kolumbija. Vseučiliški profesor Lynn Thorndike je objavo krasno knigo o Cerkvi i šolskom pouki v srednjem veki. Z vnoгими sigurnimi dokumenti je dokazao, da se je po zaslugi Cerkve lüdsko i srednje šolstvo v srednjem veki jako razširilo. Vučitele po vesnicaj je plačüvala v glavnom Cerkev. Velko števílo srednjeveški vseučilišč dokazüje, da so morale biti tüdi lüdske i srednje šole, ki so pripravlale študente za vseučilišče. To je dokazao od večih držav.

Deset božih zapovedi je temelj naroda. To je pravo vseučiliški profesor v Erlangeni dr. Müller, mladini. Pravo je: »Hodite po poti božih zapovedi; zavedajte se, da je vzgoja brez njih nemogoča i čisto življenje brez zavesti, odgovornosti pred Bogom prazna utvara«.

Kolumbija. Na pobüdo sv. Oče se je že vnoگو molilo i se še moli za mir. Darüvali so prek 500.000 sv. obhajil za bojne žrtve i za zvršetak bojnih strahot. Posebno vnoگو molijo v ženskih samostanaj. V te namen molijo velike vnožine lüdi sv. rožni venec.

Nemčija. Apostolski nuncij za Nemčijo Mons. Česare Arsenigo je obiskao z dovoljenjem nemških vojaških oblasti zgrablene francoske duhovnike, ki jih je z zgrabljenimi francoskimi bogoslovci 250. Zgrablenci živijo v ednem mestu blizu Münchena. Duhovniki smejo vsako nedelo i trikrat med tjeonom služiti sv. mešo.

Italija. V samostani »Soure Maddalene« v Torini je doživela 100 letnico svojega življenja sestra Maria Pia, v sveti zvana Marija Bonetto. Rojena je bila v Genovi leta 1841. Redovniško obleko je sprejela leta 1869. iz rok sv. Ivana Boska.

Poljska. Sv. Oča se vnogo trüdi v teh težkih časaj, da bi ublažo žalostne posledice bojne. Posebno se briga zato, da bi mogli katoličani spunjavati, ka njim nalaga vera i vest. To so v prvoy vrsti katoličani v zasedenih krajaj. Težkoča je v, tom, da je zveza med sv. Očom i temi katoličani komaj mogoča ali sploh nemogoča. Neštérni so vervali, da so katoličani v Nizozemskoj, Belgiji, nemškoj i ruskoj Polskoj smeli svetiti Božič, pa vendar to ne istina. Gotovo pa je, da so katoličani v zasedenih krajaj bili v svojih žalostnih mislih združeni s sv. Očom.

Ka zmore goreča katoličanska služkinja

Siromaška irska mladenka se je v New-Yorki — kak pripovedava P. Valerga — priglasila za službo v nekoj družini. Gospa jo pita, če je katoličanka. Dekla pritrdi i se še pohvali: »Po božoy milosti sam katoličanka.« — »Ka neste čteli v časopisnom oglasu, da v nikšo formo neščem katoličanke v hižo?« — »Čtela sam,« odgovori Irka, »ali ka je na tom, če sam katoličanka; samo da sam dobra i verna služkinja i da vam dobro podvorim. Poskusite, če ne bote z menov zadovolni, me lahko odslovite.« — Gospa je nekaj časa tiho, nato pa pravi: »No dobro, pa vstopite, bomo vidli.«

Minoli so tjeodni. Dekla je morala dosta prestati od gospode i od družine, predvsem zavolo verskih vaj. Ali vera ino potrpežljivost goreče katoličanke je bila neomajna. Za nekolko tjeodov napadne dvoje domače dece škriatinka, ki se je širila po mestu. Drugo služabništvo se je ognolo. Samo Irka je ostala na svojem mestu i požrtvovalno noč nō den dvorila deci, dokeč nesta popunoma ozdravila: Za nekaj let je zadela gospo druga nesreča: zgübila je vse svoje premoženje, celo pohištvo so njej odvažali. Ostao njej je samo spominski pisalnik, ki ga je jako cenila, ar ga je poherbala od svojih prednikov. Nazadnje je morala tüdi toga odati. Mlada Irka, ki je znala, kak je gospa navezana na te del pohištva, ga je kúpila, četüdi za precejšnjo ceno, pa ga postavila nazaj v sobo. Kda ga nesrečna gospa zagledne, pravi: »Ali je mogoče?« — »Gospa,« pravi Irka, naj ostane tü, vaša last je, jaz sam ga kúpila i se štem srečno, da vam ga morem prepüstiti.« Skuznih oči obine gospa svojo služkinjo i pravi: »O, tvoja vera je občüdüvanja vredna! Že tvoja požrtvovalnost za mojo deco me je presünola. Tvoja denešnja plemenitost je dovršila veliko delo. Tüdi jaz ščem postati katoličanka.« To je tüdi včnila.

priskočijo v pomoč duhovnikom, ki časovnim potrebam niso bili kos, ali da započno in vrše vzgojo ljudstva, kar je pred vsem pospeševal Karol Veliki; razen tega so bržčas pri splošni tedanji časovni razravnosti samostani pretrpeli nekaj škode in pustili v gorečnosti. Mnogo je bilo torej Cerkvi na tem, da zopet poživi oni sveti način življenja ki je cvetel neokrnjen toliko stoletij v Cerkvi, da bi bilo vedno dovolj priprošnikov, prostih vseh skrbi, ki je v neprestanih prošnjah k božjemu usmiljenju dovajali iz nebes vsakterih milosti na ljudi, ki se premalo menijo za zveličanje. In dobrotni Bog, ki vedno skrbi za potrebe in koristi sv. Cerkve, je izbral Brunona, moža izredne svetosti, ki naj bi obnovil preišljevalno življenje v prvotni čistosti. Tako je on ustanovil kartuzijanski red, ki ga je prežeh s svojim duhom in opremil s takimi pravili, ki naj bi člane, proste vseh vnanjih opravil in poslov, učinkovito usposobila, da brez ovire premerijo pot notranjega posvečenja in stroge spokornosti, in jih spodbujala, da stanovitno, brez popuščanja, vztrajajo v isti strogosti in ostrosti življenja. In znano je, da so kartuzijanci v teku skoraj devetih stoletij duha svojega ustanovnika in očeta postavodajalca tako ohranili, da ni bilo treba redu, v nasprotju z drugimi redovi, nikakega izboljšanja ali, kakor pravijo, reformacije. Kdo pa ne bi občudoval teh mož, ki popolnoma ločeni in oddaljeni od človeške družbe, za katere večno zveličanje skrbe v skritem in tihem apostolatu, tako živé v svojih samotnih celicah, da jih iz nobenega vzroka, radi nobene potrebe, nikdar v letu ne zapuste. Ob določenih dnevih in nočnih urah pa se zbirajo v svetišču, da, ne po šegi drugih redov molijo psalme, ampak z živim in umerjenim glasom ves sveti oficij pojo brez spremeljevanja glasbenega orodja po svojih prastarih gregorijanskih napevih. Zakaj bi usmiljeni Bog ne uslišal teh pobožnih redovnikov, ki kličejo k njemu za sv. Cerkev in popljšanje ljudi?

Naš prednik Urban II. je izkazoval spoštovanje in naklonjenost Brunu; v reimski šoli mu je bil učeni in sveti mož učitelj, pozneje se ga je kot papež posluževal za svetovalca. Tako je tudi ves kartuzijanski red, ki ga razen tega priporoča iskrenost in neka sveta preprostost, užival vedno posebno naklonjenost Apostolskega sedeža. Z enako ljubeznijo želimo, da bi tako koristna ustanova vedno bolj prospevala in se širila. Ker če je bila kdaj v božji Cerkvi potreba po takih samotarstvih, je prav gotovo njih kreпки zgled dandanes potreben, ko vidimo toliko kristjanov, ki zanemarjajo preišljevanje nebeških stvari, ki se celo nič ne brigajo za večno zveličanje, pač pa neredno teže po bogastvu in telesnih nasladah in v zasebnem in javnem življenju kažejo poganske običaje, ki so povsem nasprotni evangeliju.

Nekateri morda še menijo, da so čednosti, ki se po krivici imenujejo pasivne, že zdavnaj zastarele in da je treba staro samostansko strogorednost nadomestiti z bolj širokogrudnim in plemenitejšim izvrševanjem aktivnih čednosti. Vsakdo vidi, kako je to mnenje nauku o krščanski popolnosti in življenju v sramoto in kvar. Leon XIII., naš prednik nesmrtnega spomina, je v pismu »Testem benevolentiae« z dne 22. januarja 1899. to mnenje ovrigel, zavrnil in obsodil. Sicer pa lahko vsakdo vidi, da v prospeh Cerkve in zveličanja človeštva mnogo več doprinesejo oni, ki se posvečujejo neprestani molitvi in mrtvičenju, kot oni, ki obdelujejo njivo Gospodovo; ker če ne bi oni obilice milosti dovajali iz nebes, da namakajo polje, bi želi evangeljski delavci le pičle sadove svojega truda. Pač pa ni treba omenjati, koliko upanja in pričakovanja vzbujajo v nas kartuzijanci, ker pravila svojega reda izpolnjuje prav za prav ne z natančnostjo, ampak z neko plemenito gorečnostjo in tak način izpol-

njevanja pravil pravil brez težave vodi k višji svetosti. Zato pa morajo biti teh redovnikov molitve za krščansko ljudstvo pri usmiljenem Bogu uspešne.

Ta pravila, po katerih žive kartuzijanci, je smatral naš prednik Inocenc XI. za vredna, da jih podkrepi z apostolsko zaščito. Z apostolsko konstitucijo »Iniunctum Nobis« z dne 27. marca 1688. je omenjena pravila na poseben način, kot se to pravi, potrdil. V tej konstituciji beremo istega našega prednika obilno pohvalo, ki jo daje kartuzijancem, pohvalo, ki je tem tehtnejša, ker je izšla od papeža, ki slovi po svoji svetosti. Brez pomisleka je zapisal, da so njegovi predniki, rimski papeži, isti red po pravici imenovali »Dobro drevo«, ki ga je zasadila desnica Gospodova na njivi vojskujoče se Cerkve, drevo, ki prinaša neprestano bogate sadove pravičnosti, in da nosi v ljubečem srcu imenovani red in njegove člane, ki neprestano služijo Gospodu v premišljevanju vzvišenih božjih skrivnosti.

Ker pa je bilo treba takoj prilagoditi ista pravila cerkvenemu pravu, so se zbrali oni kartuzijanci, ki so za to upravičeni, da stvar po skupnem posvetovanju dovrše. In dobro so dovršili nalogo, ko so ukinili ona poglavja pravil in običaje, ki so nastali iz navade, ki so brez škode za redovno življenje zastareli in niso bili več času primerni in nasprotno dodali nekaj predpisov generalni kapitljev.

Ta statut, spisani v latinskem jeziku in kot rečeno, izboljšani in pregledani, kot je treba, smo izročili sv. Kongregaciji Redovnikov, da ga prouči. Glasi se pa kakor sledi:

P R A V I L A

Ker so generalni Minister kartuzijanskega reda in vsi, ki so se zakonito sešli na generalnem kapitlju, ponižno prosili, da bi prazakonito sešli na generalnem kapitlju, ponižno prosili, da bi pravila, ki smo jih vložili v Apostolsko konstitucijo, potrdili z apostolsko veljavo, smo se odločili, da radevolje ugodimo njihovim željam. Zato pravila kartuzijanskega reda, ki so gori navedena, popravljena in zboljšana, s svojo apostolsko veljavo odobrimo in potrdimo in jim podeljujemo nedotakljive apostolske trdnosti moč in vse morbitne pomanjkljivosti dopoljujemo in popravljamo. Dobro vemo, da ni treba kartuzijanskih redovnikov vzpodbujati, naj dana jim pravila v prihodnje z največjo gorečnostjo izpoljujejo kot so jih do zdaj stavitno in zvesto. Vendar, da jih spodbudimo in jim damo poseben dokaz svoje očetovske naklonjenosti, dovoljujemo s tem svojim pismom za vedno, da morejo prejeti v Gospodu popolni odpustek za svoje napake vsako leto 8. julija, zanje spomina vrednega dne, ko so bila redovna pravila od sv. Stolice znova potrjena, vsi člani kartuzijanskega reda, ki obiščejo svojo cerkev, pod navadnimi pogoji.

To zapovedujemo in odredjamo, da naj bodo in ostanejo le to pismo in vanje vložena pravila trdna, veljavna in učinkovita, da naj imajo in obdrže popoln učinek in naj so v popolnem obsegu v prid tistim, katerih se tičejo ali se bodo tikala zdaj in vsakikrat; tako je treba pravila soditi in odločati in odslej boji vse razveljavljeno in nično, če bi kdo kakršnekoli veljave, vedoma ali nevedoma, v teh stvareh drugače ukrenil. Vse nasprotno odredbe naj bodo razveljavljene, če tudi bi bile posebne omembe vredne. Hočemo pa, da imajo prepisi in izvlečki tega pisma, tudi tiskani, če so podpisani od javnega notarja in opremljeni s pečatom Cerkevnega dostojanstvenika, popolnoma isto veljavo, kot bi jo imelo pismo samo, če bi bilo predloženo in pokazano.

V Rimu pri sv. Petru, dne 8. julija 1924. — V tretjem letu našega Pontifikata.